

3234
25-11-2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Her geçen gün artarak devam eden ve artık toplumsal yaşamın neredeyse ayrılmaz bir parçası haline gelen kadına yönelik şiddet ve cinsel şiddet/işkence uygulamalarının araştırılarak, kadına yönelik her türlü şiddetin ortadan kaldırılıp, gerekli mekanizmaların oluşturulması yönündeki hususların tespit edilip bu yönlü tedbir alınması amacıyla Anayasanın 98 inci ve İç Tüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması için gereğini arz ve talep ederiz.

Çağlar DEMİREL

HDP Grup Başkanvekili

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası “kişinin dokunulmazlığı,” maddi ve manevi varlığını tanımladığı 17. maddesi ile herkesin yaşam hakkını garanti altına almayı ve kimsenin “insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamayacağını” taahhüt eder. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve eril tahakkümden kaynaklanan kadına yönelik şiddet bir bütün hak ihlallerinin yanında, başta bu anayasal hakkın ihlali anlamına gelmektedir. Kadınların uğradığı bu anayasal hak ihlalinin önlenmesi için devlete önemli sorumluluklar düşmektedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadele, Türkiye'nin imzalamış olduğu uluslararası sözleşmeler ve Birleşmiş Milletler kararlarıyla da devletin öncelikli sorumluluklardan birisi olarak tanımlanmıştır. Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi'nin 1989'da aldığı 12 sayılı Genel Tavsiyesi devletleri kadına yönelik şiddetle mücadele etmeye davet etmiş, bu konuda istatistiksel verilere ihtiyaç duyulduğunu belirlemiştir. Komitenin 1992 yılında aldığı 19 sayılı Genel Tavsiyesi ise toplumsal cinsiyete Dayalı şiddeti, kadınların erkeklerle eşit hak ve özgürlüklerden faydalanabilmelerini engelleyen bir ayrımcılık türü olarak tamamlamıştır. Bu karar, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından yayınlanan Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesi Bildirgesi'ne de temel teşkil etmiştir.

Ancak kadına yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla uluslararası sözleşmelere uyacağını taahhüt ederek imza atan Türkiye’de, kadına yönelik şiddet bizzat kamu görevlileri tarafından uygulanan bir politika olarak dahi karşımıza çıkabilmektedir. Türkiye’de kadına yönelik ayrımcı politikalar AKP iktidarının son dönemde izlediği politikalarla birleşerek kadınların yaşamlarını zorlaştırmanın ötesinde en temel hak olan yaşam hakkını dahi sürekli bir şekilde tehdit etmektedir.

Bunun yanı sıra, yapılan araştırmalar kadına yönelik şiddeti doğuran aile dinamikleri hakkında hiçbir bilgi birikiminin, kayıt ve belgeleme sistemlerinin bulunmadığını göstermektedir. Türkiye’de yaşanan, kadına yönelik şiddet ve cinayet olaylarının çoğunda mağdurların tehdit altında olduğu, aileleri, akrabaları, arkadaşları ve çevrelerince bilinmektedir. Tehdit altında olan kadınların birçoğunun, ailelerinden, eşlerinden, sevgililerinden ya da tehlike sezdikleri herhangi birinden, başlarına bir şeyler geleceği ve can güvenliklerinin bulunmadığı, tehdit edildikleri ya da şiddet gördükleri gibi gerekçelerle, karakollara ya da savcılığa başvurdukları tespit edilmiştir. Kadınların destek ve korunma taleplerinin yetersizliği, kadının yaşam hakkına ilişkin ciddi bir tehdit oluşturmaya devam etmektedir.

Kadına yönelik devreye koyulan şiddet türlerinden biri de, özellikle toplumsal muhalefeti susturmak adına kadın bedenine yönelen cinsel şiddet olarak açığa çıkmaktadır. Sisteme karşı sesini yükselten, kodlanan cinsiyetçi rolleri reddeden, yaşam alanını korumaya çalışan, eşitlik ve adalet isteyen, ucuz iş gücü olarak çalışmak istemeyen kadınlara yönelik bir sindirme yöntemi olarak cinsel taciz ve cinsel şiddet toplumsal hayatın bir çok alanında yaygınlaşmaktadır.

Kadına yönelik her türlü hak ihlalinin, cinsel ve fiziksel şiddetin dünya ortalamasının çok üzerinde olmasına karşın, Türkiye’de devletin yetkili kurumlarının bu durumu yeterince ciddiye almadığı, kadın katliamlarını ve kadına yönelik şiddeti durdurmak için önleyici tedbirler geliştirmediği hem yerel hem uluslararası kadın kuruluşları tarafından sıklıkla belirtilmektedir. Yetkili kurumların bu tutumu ve bu tutuma paralel söylemleri, cinsel ve fiziksel saldırı, taciz ve tecavüze maruz kalan binlerce kadının, kendilerine karşı işlenen bu suçları yargıya taşımaları konusunda ciddi psikolojik bariyerler oluşturabilmektedir.

Bu hususta, her geçen gün artarak devam eden ve artık toplumsal yaşamın neredeyse ayrılmaz bir parçası haline gelen kadına yönelik şiddet ve cinsel şiddet/işkence uygulamalarının nedenlerinin araştırılarak, bu sorunların ortadan kaldırılması için gerekli olan önlemlerin belirlenmesi ve kalıcı politikaların geliştirilmesi amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını talep ediyoruz.